

Jaký je můj názor na krevní frakce a na lékařské postupy, které se týkají mé vlastní krve?

Bible dává křesťanům příkaz, aby se „zdržovali ... krve“. (Sk. 15:20) Svědkové Jehovovi proto nepřijímají transfuzi plné krve ani žádné z jejich čtyř základních složek — totiž červených krvinek, bílých krvinek, destiček a plazmy. Kromě toho nejsou dárci krve a ani si nenechávají svou krev odebrat za tím účelem, aby jim později byla při transfuzi podána zpět. (3. Mojž. 17:13, 14; Sk. 15:28, 29)

Co jsou krevní frakce a proč je osobním rozhodnutím každého křesťana, zda je přijme?

Krevní frakce jsou látky obsažené v krvi, které je možné získat pomocí procesu, jemuž se říká frakcionace. Například plazma, jedna ze čtyř hlavních složek krve, může být rozdělena na následující látky: vodu, která tvoří asi 91 procent plazmy, dále bílkoviny, které tvoří kolem 7 procent plazmy a patří k nim například albuminy, globuliny a fibrinogen, a na další látky představující asi 1,5 procenta plazmy, k nimž patří živiny, hormony, plyny, vitaminy, odpadní produkty a elektrolyty.

Vztahuje se příkaz zdržovat se krve i na tyto frakce? Na tuto otázku není možné dát jednoznačnou odpověď. Bible neposkytuje konkrétní pokyny, které by se frakcí týkaly.* Mnoho frakci je pochopitelně získáváno z krve, která byla darována k lékařským účelům. Každý křesťan by se měl sám rozhodnout,

zda nějakou krevní frakci přijme, či odmítne.

Při rozhodování je možné uvažovat o následujících otázkách: Jsem si vědom toho, že odmítnutím veškerých krevních frakcí vlastně odmítuji některé léky, jež se používají například proti virovým či jiným onemocněním nebo ke zvýšení srážlivosti krve, aby se zastavilo krvácení? Dokázal bych lékaři vysvětlit, proč určité krevní frakce odmítám, nebo naopak jsem ochoten je přijmout?

* Užitečné informace k tomuto námětu jsou ve *Strážné věži* z 15. června 2004 na stranách 29–31.

Proč je přijetí některých postupů, při nichž se používá pacientova vlastní krev, osobním rozhodnutím?

Jak již bylo uvedeno, křesťané nejsou dárci krve a ani si nenechávají krev odebrat za účelem pozdější transfuze. Některé léčebné postupy či testy, při nichž se pacientova krev používá, však již nejsou v jednoznačném rozporu s biblickými zásadami. Každý křesťan by se proto měl na základě svého svědomí sám rozhodnout, zda přijme, nebo odmítne lékařské postupy, při nichž by byla využita jeho krev.

Při rozhodování je možné uvažovat o následujících otázkách: Dovolí mi moje svědomí považovat krev, která je odvedena z mého těla a jejíž proudění se možná i na určitou dobu zastavilo, stále za součást mého těla, a nemusí být tudiž „vylita na zem“? (5. Mojž. 12:23, 24) Trápilo by mě moje biblicky školené svědomí, kdyby mi při lékařském postupu byla odebrána krev a potom byla nějak upravena a vrácena zpět do mého těla? Uvědomuji si, že pokud odmítám *veškeré* lékařské postupy, při nichž se využívá pacientova vlastní krev, odmítám tím i takové postupy, jako je dialýza nebo mimotělní krevní oběh? Modlil jsem se k Jehovovi o vedení, než jsem takové rozhodnutí udělal?*

Jak jsem se rozhodl?

Podívejte se na dva dotazníky na následujících stranách. V **Dotazníku 1** jsou uvedeny některé frakce získávané z krve a jsou tam

také informace, k čemu se v lékařství obvykle používají. Ke každé frakci napište, zda byste ji vy osobně přijali, či nikoli. V **Dotazníku 2** jsou uvedeny některé běžné lékařské postupy, při nichž se využívá pacientova vlastní krev. Ke každému postupu napište, zda je pro vás osobně přijatelný, nebo ne. Tyto dotazníky nejsou právními dokumenty. Od povědi, které jste do nich napsali, vám však mohou pomoci při vyplňování *Prohlášení k lékařské péči a Plné moci pro zastupování v oblasti léčebné péče*.

Rozhodnutí by měla být vyjádřením vašeho vlastního přání a neměla by být založena na svědomí někoho jiného. Současně by nikdo neměl kritizovat rozhodnutí, která v této souvislosti udělal jiný křesťan. V těchto věcech platí zásada, že „každý ... ponese svůj vlastní náklad“ odpovědnosti. (Gal. 6:4, 5)

* Užitečné informace k tomuto námetu jsou ve *Strážné věži* z 15. října 2000 na stranách 30 a 31 nebo v sérii dokumentárních filmů na DVD s názvem *Alternativy k transfuzím*.

DOTAZNÍK 1

**PRO KŘEŠTANY
NEPŘIJATELNE**

PLNÁ KREV

PLAZMA

ČERVENÉ KRVINKY

BÍLÉ KRVINKY

DESTIČKY

TVÉ OSOBNÍ ROZHODNUTÍ

FRAKCE

**Rozhodnutí, která
musíš udělat**

ALBUMIN — TVOŘÍ AŽ 4 % PLAZMY

Bilkovina získávaná z plazmy. Určité druhy albuminů jsou také v rostlinách, v potravinách, jako je mléko a vejce, a v mateřském mléku. Albumin získávaný z krevi je někdy používán v náhradních roztočích, které slouží ke zvětšení objemu krve a používají se při léčbě šoku a těžkých popálenin. Tyto přípravky mohou obsahovat až 25 procent albuminu. Stopová množství albuminu se rovněž objevuje v mnoha dalších léčebných přípravcích, například v některých druzích erythropoetinu (EPO).

- přijímám albumin nebo
- nepřijímám albumin

IMUNOGLOBULINY — TVOŘÍ AŽ 3 % PLAZMY

Bilkoviné frakce, které bývají součástí mnoha přípravků proti virůvky a jiným onemocněním, jako je záškat, tetanus, virová hepatitida a vztékliná. Používají se také jako ochrana před určitými zdravotními komplikacemi, které by mohly ohrozit život vyvíjejícího se dítěte, a jako součást sér proti hadím a pavoučím jedům.

- přijímám imunoglobuliny nebo
- nepřijímám imunoglobuliny

SRÁZLIVÉ FAKTOŘE — TVOŘÍ MÉNĚ NEŽ 1 % PLAZMY

Existují různé bilkoviny, které napomáhají srážení krve, čímž se zastavuje krvácení. Některé z těchto bilkovin jsou podávány pacientům, u nichž snadno dochází ke krvácení. Srážlivé faktory jsou také součástí chirurgických lepidel, kterými se uzavírají rány po operačních zákrocích a které se používají k zastavení krvácení. Jedna kombinace srážlivých faktorů je označována jako kryoprecipitát.

Poznámka: Některé srážlivé faktory se dnes získávají i z jiných zdrojů, než je krev.

- přijímám krevní srážlivé faktory nebo
- nepřijímám krevní srážlivé faktory

HEMOGLOBIN — TVOŘÍ 33 % ČERVENÝCH KRVINEK

Bilkovina, která v těle přenáší kyslík a napomáhá odstraňovat z těla oxid uhličitý. Produkty vyrobené z lidského nebo zvířecího hemoglobinu se používají u pacientů trpících akutní anemii nebo velkou ztrátou krve.

- přijímám hemoglobin nebo
- nepřijímám hemoglobin

HEMIN — TVOŘÍ MÉNĚ NEŽ 2 % ČERVENÝCH KRVINEK

Enzymový inhibitory získávaný z hemoglobinu. Používá se k léčbě vzácných genetických poruch krve (označovaných jako porfyrie), které postihují zažívací trakt, nervovou soustavu a oběhový systém.

- přijímám hemin nebo
- nepřijímám hemin

INTERFERONY — DROBNÉ FAKCE BÍLÝCH KRVINEK

Bilkoviny, které bojují proti určitým virovým onemocněním a druhům rakoviny. Většina interferonů se nezískává z krve. Některé jsou však získávány z frakcí lidských bílých krvinek.

- přijímám krevní interferony nebo
- nepřijímám krevní interferony

Pokud jde o krevní destičky, v současné době z nich nejsou získávány žádné frakce, které by se přímo používaly k léčbě.

DOTAZNÍK 2

TVÉ OSOBNÍ ROZHODNUTÍ

LÉKAŘSKÉ POSTUPY, PŘI NICHŽ JE VYUŽÍVÁNA TVÁ VLASTNÍ KREV

*Poznámka: Každý lékař může tyto postupy provádět trochu jinak. Měl bys proto svého lékaře požádat, aby ti přesně vysvětlil, jak bude postupovat. Tak se budeš moci ujistit, zda je navrhovaný postup v souladu s biblickými zásadami a s tvým svědomím.

NÁZEV POSTUPU	JEHO ÚČEL	Rozhodnutí, která musíš udělat. <small>(Než se rozhodneš přijmout, nebo odmítat, kterýkoli z lečebných postupů, bude prospěšné promluvit si s lékařem.)</small>
SBĚR KRVE Z RÁNY	Snižuje krevní ztráty. Při chirurgickém zákroku je krev odsávána z rány nebo z tělní dutiny. Pak je čistěna, filtrována a vrácena do pacientova těla, což může proběhnout nepferušeným okruhem.	☐ přijímám ☐ za určitých okolností přijímám* ☐ odmítám
HEMODILUCE	Snižuje krevní ztráty. Při chirurgickém zákroku je krev odváděna z těla a je nahrazována tekutinou pro zvětšení objemu. Tím se zbylá krev v pacientově těle zřídí, takže obsahuje méně červených krvinek. Během operace nebo po ní se odvedená krev vraci zpět do pacientova těla.	☐ přijímám ☐ za určitých okolností přijímám* ☐ odmítám
MIMOTĚLNÍ KREVNÍ OBĚH	Zajišťuje cirkulaci. Krev je odváděna do zařízení, kde je oxyskována, a pak je vrácena do pacientova těla.	☐ přijímám ☐ za určitých okolností přijímám* ☐ odmítám
DIALÝZA	Zastupuje funkci orgánu. Při hemodialýze krev cirkuluje zařízením, kde je filtrována a čistěna. Pak se vraci do pacientova těla.	☐ přijímám ☐ za určitých okolností přijímám* ☐ odmítám
EPIDURÁLNÍ KREVNÍ ZÁPLATA	Zastavuje únik mozkomíšního moku. Malé množství pacientovy krve je vstříknuto do membrány obklopující míchu. Používá se k uzavření místa vpichu, kudy uniká mozkomíšní mok.	☐ přijímám ☐ za určitých okolností přijímám* ☐ odmítám
PLAZMAFERÉZA	Léčba nemoci. Krev je odebrána z těla a je z ní odfiltrována plazma. Po přidání umělé náhrady krevní plazmy je krev vrácena do pacientova těla. K nahradě pacientovy plazmy však některí lékaři mohou chtit použít plazmu jiného člověka. Takový postup je ale pro křesťany nepřijatelný.	☐ přijímám ☐ za určitých okolností přijímám* ☐ odmítám
ZNAČENÍ	Určování diagnózy a léčba nemoci. Pacientovi je odebráno určité množství krve, do které je pak přidán lék či diagnostická látka a krev je následně vrácena pacientovi do těla. Doba, po kterou je krev mimo tělo, může být různá.	☐ přijímám ☐ za určitých okolností přijímám* ☐ odmítám
KONCENTRÁT KREVNÍCH DESTI- ČEK, AUTOLOGNÍ [TEDY „VYROBENÝ Z PACIENTOVY VLASTNÍ KRVE“]	Uzavírá rány, snižuje krvácení. Určité množství krve je pacientovi odebráno a je z ní připraven roztok bohatý na krevní destičky a bílé krvinky. Ten se pak dává přímo na chirurgické řezu nebo na rány. Poznámka: Někdy se do koncentrátu přidává srážlivý faktor získávaný z hovězí krve.	☐ přijímám ☐ za určitých okolností přijímám* ☐ odmítám